

Nieuwsflitsen

Nieuwsflitsen is een periodieke uitgave van de heemkundekring 'Loon op 't Sandt'
Correspondentieadres redactie: Castellanie 40, 5175 DD Loon op Zand
Emailadres: nieuwsflitsen@heemkundekringloonoptsandt.nl

Versijnt 6 keer per jaar

Jaargang 05. Nr. 02 1 maart 2012

In dit nummer onder andere:

☐	Werkgroep Bidprentjes vraagt hulp	pag. 2
☐	Mededelingen van heemkundekringen Boxtel en 's Gravenmoer	pag. 2
☐	Boekennieuws	pag. 3
☐	Monumentennieuws	pag. 4
☐	Jaar van de Boerderij	pag. 4
☐	Werkgroep Archief en Documentatie	pag. 4
☐	Mededelingen voor de leden	pag. 5
☐	Schenkingen	pag. 5

Heemkundekring heeft nieuw bestuurslid

Na het vertrek van Ineke Leijdens als bestuurslid van onze kring heeft de Algemene Ledenvergadering van 29 januari j.l. het voorstel van het bestuur gevolgd en Mia Janssen-van Hooren benoemd tot opvolgster van Ineke.

Mia Janssen is geboren in Loon op Zand, heeft vijfendertig jaar in Tilburg gewoond en woont nu al weer enige tijd in ons dorp. Al wandelend en fietsend, wat naast het lezen van een goed boek een van haar belangrijkste hobby's zijn, kwam zij nog veel in Loon op Zand. Immers haar familie woont hier nog.

De betrokkenheid met Loon op Zand is gedurende de Tilburgse periode altijd aanwezig geweest. Mia Janssen is nog maar kort lid van de heemkundekring, maar gaf al snel te kennen dat zij het bij de werkgroep foto-archivering erg naar haar zin had.

Gezien de heemkundekring voor de komende jaren een enorme klus te wachten staat met het vastleggen van (onder andere) het fotoarchief in HazaData-software, gaat Mia zich samen met Kees Stadhouders met deze activiteit bezighouden.

Het bestuur wenst Mia veel werkplezier. □

Komende activiteiten

- Woensdag 13 maart 2013 een lezing van Henk Peters over *Monumenten in de Duinen*. Zie pag. 5.
- Woensdag 24 april: Lezing door Dr. C.A.J. Rops: *Turf, het bruine goud van Brabant*.

Cor Rops, voorzitter werkgroep herleving turfhistorie West Brabant. Cor Rops is bij 40 heemkundekringen waaronder ook kringen in Midden Brabant, geen onbekende met zijn presentatie.

Hij neemt u mee op reis door West-Brabant in de middeleeuwen (500-1500). Het is nu het jaar 1350. Bijna 700 jaar geleden dus. West-Brabant zag er toen heel anders uit. Een groot deel van het gebied was bedekt met een dikke laag veen. In die tijd werd dat hier "moer" genoemd.

Voor meer informatie is een bezoek aan de website www.wegvandeturf.nl een aanrader.

Aanvang **19.30 uur**. Locatie De Wetering.

- Donderdag 16 mei 2013 een foto/dia presentatie voor bewoners van De Venloene en leden van de heemkundekring. Onderwerp: *"Een reis door Loon op Zand"*. Aanvang **19.00 uur** in De Venloene.
- Zaterdag 15 juni 2012 een gecombineerde fiets/wandelroute naar Waspik. Onder leiding van twee bezielende gidsen van heemkundekring 't Goede Spoor maken we een historische wandeling door Waspik. Meer hierover in de Nieuwsflitsen van 1 mei 2013. □

Herinnering

Op 4 maart 2013 begint de cursus genealogie. Er is nog één plaats beschikbaar.

Snel aanmelden is dus belangrijk. Aanmelding bij voorzitter@heemkundekringloonoptsandt.nl
tel:06-44416825. □

Werkgroep bidprentjes vraagt hulp

De heemkundekring heeft 25000 – 30000 bidprentjes in haar archief.

Deze zijn voor wat betreft de tekst op de prentjes, allemaal geregistreerd.

In verband met de aanschaf van een nieuw softwareprogramma moeten nu alle bidprentjes gedigitaliseerd worden. Dit is een groot project en zonder de hulp van onze leden krijgen wij dit niet gerealiseerd.

Wij doen een oproep aan u, om ons te helpen met het scannen van de bidprentjes. Dit hoeft niet persé in onze werkruimte te gebeuren, als u thuis zelf ook beschikt over een scanner, dan doet u dit op het moment dat het u uitkomt.

Heeft u niet de middelen om dit thuis te doen dan kan dit in onze werkruimte gebeuren in De Wetering.

U kunt uw medewerking melden bij: Michel van Iersel, telefoon 362110, michelvaniersel@home.nl of bij ons secretariaat. Telefoon 363030, secretaris@heemkundekringloonoptsandt.nl

Beide mensen kunnen u meer informatie geven. □

Jubileumtentoonstelling

In het kader van het 30-jarig bestaan van kantklokring "Het Molenwiekje" uit 's Gravenmoer vindt in het voormalige gemeentehuis aldaar een tentoonstelling plaats van moderne en klassieke kanten rondom het thema van bruiloft tot geboorte.

U ziet een gekantklost taartenbuffet, een trouwjurk, doopjurk en allerlei accessoires rond deze gebeurtenissen.

De tentoonstelling draagt de naam "Feest in Kant" en is geopend

vrijdag en zaterdag 15-16 maart van 10-16 uur

zondag 17 maart van 11-16 uur

vrijdag en zaterdag 22-23 maart van 10-16 uur

zondag 24 maart van 11-16 uur.

Het voormalige gemeentehuis van 's Gravenmoer is te vinden aan de Hoofdstraat 5.

Toegangsprijs € 2,50 p.p.

Basisschoolkinderen gratis

Informatie bij het secretariaat van "Het Molenwiekje": Ellen Dekkers, tel 272641.

www.hetmolenwiekje.nl □

Boek en expositie over Airborne soldaten in de Kampina in 1944

Vanaf 17 september 1944 kwamen er veel geallieerde transport en zweefvliegtuigen over de Meierij met aan boord geallieerde luchtlandingstroepen. Een groot aantal vliegtuigen werd door het Duitse luchtafweer gedwongen om eerder te landen en kwam in Brabant in Duits gebied naar beneden.

Veelal wisten de geallieerde militairen uit deze toestellen uit handen van de Duitsers te blijven, in veel gevallen geholpen door de lokale ondergrondse of verzetsgroep.

Airborne-militairen en vliegtuigbemanningen die per zweefvliegtuig of parachute neerkwamen in een groot gebied (Drunen tot Oirschot) verzamelden zich in de loop van de daarop volgende weken in de Kampina tussen Oisterwijk en Boxtel. Kort na de bevrijding van Boxtel op 24 oktober konden zij terug naar hun basis in Engeland en Amerika.

Het verhaal en de omzwervingen van 98 Airborne-militairen is in detail beschreven door Peter van der Linden. Het boek van 240 pagina's kost € 19,95.

Het Nederlandstalige boek is te koop via de auteur: Peter van der Linden, Prinses Amaliefhof 29, 5061 CX Oisterwijk. Tel. 06-51395465. E-mail: vanderlinden2@home.nl

In bezoekerscentrum De Groene Poort aan de Bosscheweg 80 in Boxtel wordt tot 30 maart 2013 een tentoonstelling ingericht met foto's, uniformen, gebruiksvoorwerpen en documenten die verband houden met de Airborne-militairen die zich tussen 17 september en 24 oktober 1944 in het centrale deel van Noord-Brabant schuil hielden. In dit bezoekerscentrum is het boek ook te koop. Op de site www.heemkundeboxtel.nl vindt u een tweetal filmpjes over dit onderwerp.

(Bericht van heemkundekring Boxtel)

Een middeleeuws puthuis kun je niet bouwen

Op de Markt in 's-Hertogenbosch stond dertig jaar lang een puthuis. Dat dateerde van 1979. Een jaar of vijf geleden verdween het.

't Bouwseltje was met gevoel voor historie daar neergezet. Het markeerde de plaats waar al sinds mensenheugenis veel Bosschenaren water uit de grond haalden. Al in de vroege zestiende eeuw stond daar een puthuis. Dat moet daar weer terugkomen, vindt het Bossche gemeentebestuur en dat gaat ongeveer vijf ton kosten.

De fundamenten van de middeleeuwse put liggen er nog. Door een soort glasplaat kunnen bezoekers naar de fundamenten van de put kijken. Ook vele inwoners van Den Bosch willen de put terug, zo is door het lokale CDA onderzocht. Maar anderen vinden het zonde van het geld.

's-Hertogenbosch is een stad met veel prachtige monumenten. Daarvan kunnen de nodige wel een opknappertje gebruiken. Echt eeuwenoude huizen met soms echt middeleeuwse elementen. Besteed het geld daar aan!, zeggen de tegenstanders. Oude gebouwen kun je niet bouwen.

Monumentje 23-1-2013 (ingekort).

Boekennieuws

HET BOEK OVER DE 19e EEUWSE ARBEIDERSWONINGEN IN WAALWIJK

WONEN IN DAMMEN EN MIJNEN

Vóór 1900 zijn er in Waalwijk (toen nog zonder Baardwijk en Besoijen) ruim 600 arbeidershuisjes gebouwd. Op enkele na zijn de laatste daarvan rond 1970 verdwenen.

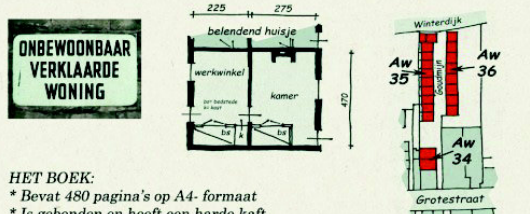
Ze stonden achter de grote huizen aan de straat, en waren te bereiken via smalle stegen, die "dammen" of "mijnen" werden genoemd. In de volksmond kregen ze namen als Goudmijn, Kippenstraatje, Achter de secretaris of Nova Zembla.

Waar stonden ze, wanneer en door wie werden ze gebouwd, hoe werden ze bewoond, hoe zagen ze eruit en wanneer en waarom verdwenen ze weer?

Ad J. van Liempt, oud- Waalwijker en stedenbouwkundige, vond na uitgebreid onderzoek de antwoorden op deze en andere vragen. Daar schreef hij dit boek over, waarin ook veel nog niet gepubliceerde feiten over het oude Waalwijk aan de orde komen.

ONBEWOONBAAR VERKLAARDE WONING

HET BOEK:

- * Bevat 480 pagina's op A4- formaat
- * Is gebonden en heeft een harde kaft
- * Is full- color op hoogwaardig papier gedrukt
- * Is rijk geïllustreerd met ruim 800 foto's, tekeningen en grafieken
- * Kost € 38,50 (excl. verzendkosten à € 6,75 per exemplaar). Er komt een afhaaldag in Waalwijk. Maakt u daar gebruik van, dan betaalt u geen verzendkosten.

BESTELLEN:

- * Kan tot 15 februari 2013. Geef het gewenste aantal, uw naam, postadres en "verzenden" of "afhalen" door via:
 - e-mail info@pisatel.nl, óf
 - per post aan Ad van Liempt, Chr. Kannemansstraat 14, 5246 AM te Rosmalen
- * U krijgt een bevestiging van uw bestelling en informatie over de wijze van betalen
- * Het boek wordt in mei 2013 geleverd

VOOR MEER INFORMATIE EN VOORBEELDEN KIJK OP WWW.PISATEL.NL

Waalwijk in 1885

Geld verdienen met erfgoed

is een goed handboek voor wie toeristen wil trekken met monumenten. Het is prima geschikt voor wethouders en ambtenaren.

Kun je nieuwbouw plegen in een historische binnenstad? Ja, zegt erfgoeddeskundige Jos Cuijpers in zijn boek *Geld verdienen met erfgoed*. "Als het gebouw kleiner is dan het ego van de architect, zit je goed."

Taai

Dankzij dit soort prikkelende observaties en duidelijke voorbeelden is het boekwerkje goed te lezen. Dat is geen geringe prestatie, want eigenlijk is het onderwerp behoorlijk taai. *Geld verdienen met erfgoed* gaat eigenlijk veel meer over marketing en geld verdienen dan over de mooie, oude pandjes zelf.

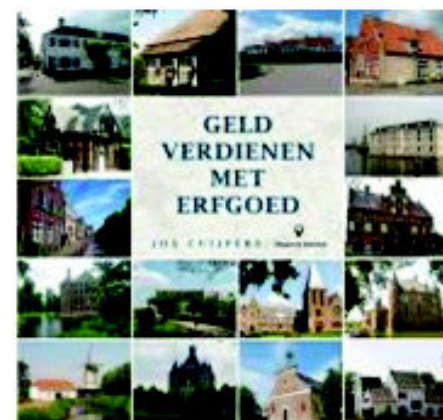
De schrijver focust zich op het onderwerp erfgoed en toerisme. Dat dit laatste niet de enige manier is om geld uit erfgoed te slaan, daar gaat Cuijpers helaas volledig aan voorbij. Zo trekken monumenten [méér economische sectoren](#) aan dan alleen maar toerisme en horeca. Prima dat de auteur een keuze maakt, maar dat had hij wel even aan mogen stippen.

Toeristen

Voor wie is het boek bedoeld? Op de eerste plaats voor diegene die zich afvraagt: hoe trek ik meer toeristen naar het erfgoed in mijn stad. Voor die groep is *Geld verdienen met erfgoed* een goed, duidelijk handboekje. Stap voor stap legt Cuijpers uit wat je dan moet doen, waar je op moet letten en wat de gevaren zijn.

Jos Cuijpers is van huis uit bouwkundige. Hij heeft zeker zijn sporen verdiend op het gebied van erfgoed. Zo heeft hij in het verleden erfgoedplannen opgesteld en heeft hij een adviesbureau op dit gebied. Dat doet vooral veel werk voor lagere overheden.

Monumentje 23-1-2013

Brief Monumentenorganisaties: geen afstoot verantwoordelijkheden rijk

De rijksoverheid wil van een deel van haar monumentaal vastgoed af. Heemschut en andere organisaties vinden dat geen goed idee en roepen Tweede en Eerste Kamerleden op om niet akkoord te gaan met deze toekomstagenda. Het rijk moet de verantwoordelijkheid houden over dit nationale erfgoed. Het vervreemden zal leiden tot aantasting van dit kwetsbare erfgoed. Heemschut en 11 andere organisaties hebben hierover een brief, opgesteld door de secretaris van de Vereniging De Vesting Naarden, aan Eerste en Tweede Kamerleden gestuurd.

Erfgoedstem 17-1-2013

Cees Veerman opent het Jaar van de Boerderij 2013

De museumboerderij Oost-Leeuwenstein in de Hoeksche Waard bood op dinsdag 22 januari 2013 de sfeervolle omlijsting van de start van het landelijk programma over wonen en werken op karakteristieke boerderijen. Het officiële begin van het Jaar van de Boerderij 2013 werd luister bijgezet door de gelijktijdige start van de Verlichte Boerderijenroute door het westelijk deel van het Nationaal Landschap De Hoeksche Waard.

Erfgoedstem 17-1-2013

De Heksenwaag in Oudewater

De komende jaren worden spannend voor het personeel van het Museum De Heksenwaag in Oudewater want het museum moet tijdens die tijd bewijzen dat het in aanmerking komt voor een plek op de Unesco-Werelderfgoedlijst.

Op de Heksenwaag werden vroeger mensen gewogen om zo te ontdekken of zij wel of niet een heks waren. Mensen met een normaal gewicht kregen daarna een certificaat mee naar huis dat bewees dat zij niet met de Duivel samenwerkten. Als Oudewater 750 jaar bestaat, en dat is al in 2015, stelt het museum zichzelf kandidaat voor de lijst en valt te hopen dat het niet te licht wordt bevonden. □

Herbestemming Monumenten

In een brief aan de Tweede Kamer vraagt het H(erbestemmings)-team van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed aandacht voor het wetsvoorstel tot wijziging van de Leegstandswet. Het aanhangige wetsvoorstel brengt (nog) niet de bedoelde vereenvoudiging teweeg die nodig is om tijdelijke verhuur van leegstaande panden daadwerkelijk te bevorderen.

De belangrijkste bezwaren van het H-team richten zich op de procedure die gevolgd moet worden voor vergunningverlening en de voorwaarden die een gemeente daaraan kan verbinden. Die stappen zorgen er voor dat de onzekerheid bij partijen omtrent het al dan niet voor 10 jaar kunnen verhuren van een leeg gebouw wordt vergroot, waardoor het risico bestaat dat er niet voor tijdelijk verhuur wordt gekozen. In het belang van een economisch, sociaal-cultureel en duurzaam hergebruik van de bestaande gebouwvoorraad pleit het H-team voor het wegnemen van deze bezwaren. Zie voor de brief en de bijlagen: <http://www.herbestemming.nu/actueel>.

Om tijdelijk gebruik van leegstaande panden mogelijk te maken is een verandering in denken en werken noodzakelijk; het H-team heeft hier in verschillende notities op gewezen

Tijdelijk gebruik leidt, ook in deze economisch slechte tijden, tot (vernieuwende) producten die er anders niet waren gekomen en veelal ook tot een toename van de leefbaarheid en een economische impuls.

Erfgoedstem 23-1-2013

Stijging maximale huur monumenten uitgesteld

De aangekondigde verhoging van de maximale huur voor monumentale woningen gaat voorlopig niet door. Monumentale woningen zouden 50 punten extra krijgen in het woningwaarderingstelsel en de maximale huurgrens voor woningen in beschermde stads- en dorpsgezichten van vóór 1945 zou met 15 procent omhoog gaan. Om dat mogelijk te maken zou het Besluit huurprijzen woonruimte worden aangepast.

Erfgoedstem 17-1-2013

Werkgroep Archief en Documentatie

Wij kunnen nog een medewerker gebruiken, die tijdschriften wil doorlezen en daaruit artikelen selekteert, die te maken hebben met de geschiedenis van ons kerkdorp.

Wij werken iedere 1e en 3e dinsdag van de maand in De Reffer tussen 13.30 en 16.30 uur. Loop eens binnen, als u denkt dat dit wat voor u is! □